

Grundläggande granskning av kommunstyrelsen 2023

Sollefteå kommun

Building a better
working world

Sammanfattning

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Denna grundläggande granskning är en del av den årliga granskningen.

Enligt God revisionssed är den grundläggande granskningen inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse eller nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter. Denna granskning har således varit av översiktlig karaktär.

För vår sammanfattande bedömning och rekommendationer, se avsnitt 3.

Innehåll

1. Inledning	3
1.1. Bakgrund	3
1.2. Syfte och revisionsfrågor	3
1.3. Avgränsning	4
1.4. Revisionskriterier	4
1.5. Genomförande	4
2. Granskningsresultat.....	5
2.1. Iakttagelser	5
3. Sammanfattande bedömning	7

1. Inledning

1.1. Bakgrund

Kommunrevisionens uppgift är att ge kommunfullmäktige underlag till den årliga ansvarsprövningen. Enligt kommunallagen 12 kap. 1 § ska revisorerna årligen granska all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden i den omfattning som följer av God revisionssed. Begreppet all verksamhet avser den verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas ansvarsområden.

Styrelse och nämnders ansvar för verksamheten regleras bl. a. i kommunallagen 6 kap. Där framgår att nämnderna ska se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige bestämt, att den interna kontrollen är tillräcklig och att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisionssed (2022) ska den grundläggande granskningen ge en grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelsen. Granskningen ska vara inriktad på att översiktligt bedöma måluppfyllelsen samt om styrelse respektive nämnd har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

Granskningen tar sin utgångspunkt i *God revisionssed*, samt de risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2023.

1.2. Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är översiktligt bedöma om kommunstyrelsen har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt om den interna kontrollen är tillräcklig. Utifrån syftet besvarar vi följande revisionsfrågor i granskningen:

Ändamålsenlighet

- ▶ Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt?
 - Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av verksamheten?
 - Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av verksamheten?

Ekonomiskt tillfredställande

- ▶ Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar?
 - Har styrelsen säkerställt en tillräcklig styrning av ekonomin?
 - Har styrelsen säkerställt en tillräcklig uppföljning av ekonomin?

Intern kontroll

- ▶ Har styrelsen säkerställt att den interna kontrollen är tillräcklig?

1.3. Avgränsning

Granskningen avser kommunstyrelsen och är främst avgränsad till år 2023. Den grundläggande granskningen är översiktlig och inte inriktad på detaljer. Eftersom granskningen är översiktlig bedömer vi ändamålsenlighet, ekonomiskt tillfredställande, intern kontroll på en övergripande nivå.

1.4. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning. I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen 6 kap. 1 §, om att kommunstyrelsen ska leda och samordna kommunens angelägenheter och ha uppsikt över nämndernas verksamhet
- ▶ Kommunallagen 6 kap. 6 § om nämndernas ansvar för styrning och intern kontroll
- ▶ God revisionssed 2022
- ▶ Kommunfullmäktiges mål och uppdrag
- ▶ Kommunens styr- och ledningssystem.
- ▶ Sollefteå kommunfullmäktiges riktlinje för internkontroll (2019-02-25 § 20)
- ▶ Sollefteå kommunfullmäktiges *måldokument 2022-2024* (KF 2021-11-20 § 113)
- ▶ Sollefteå kommunfullmäktiges *verksamhetsplan med budget 2023-2025* (2022-06-20 § 86).

1.5. Genomförande

Vi har i huvudsak utfört granskningen genom dokumentgranskning (tex styrelsens protokoll och tillhörande underlag såsom mål- och budgetdokument, ekonomi- och verksamhetsrapporter, delårsrapporter, bokslut och årsrapporter/verksamhetsberättelser).

2. Granskningsresultat

2.1. Iakttagelser

I nedanstående tabell har vi sammanställt våra iakttagelser utifrån respektive kontrollpunkt.

Kontrollpunkt		Iakttagelse	Hänvisning till protokoll och EY:s kommentar
1. Styrning av verksamhet	a) Beslutat om verksamhetsmål	✓	Styrelsens mål framgår i fullmäktiges <i>måldokument 2022-2024</i> (KF 2021-11-20 § 113) Målen består av fem övergripande mål där varje mål har olika inriktningsmål. Sammanlagt finns det 16 inriktningsmål.
	b) Beslutat om indikatorer för att mäta måluppfyllelsen	✗	Inriktningsmålen i <i>måldokument</i> innehåller inte indikatorer för att mäta måluppfyllelsen och kommunstyrelsen har inte tagit något eget beslut om detta.
	c) När måluppfyllelse	✓	Styrelsen rapporterar i årsredovisningen att samtliga 16 inriktningsmål uppfylls.
	d) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse	ET	Styrelsen har inte rapporterat bristfällig måluppfyllelse.
2. Uppföljning av verksamhet	b) Följt upp verksamhet i en delårsrapport	✓	2023-06-07 § 114, april 2023-10-10 § 174, augusti Styrelsen prognostierar enligt delårsrapporten per augusti, att femton inriktningsmål uppfylls och ett inriktningsmål inte uppfylls.
	a) Följt upp verksamhet i en årsrapport eller motsvarande	✓	Styrelsen följer upp verksamheten i årsredovisning 2023 på mötet 2024-04-09 Måltvärdering för 2023 görs dock till vissa delar utifrån statistik från 2022.
3. Styrning av ekonomi	a) Beslutat om en budget för innevarande år inom tilldelad ram	—	Kommunstyrelsens budget, uppdelad på styrelsens verksamheter framgår i fullmäktiges <i>verksamhetsplan med budget 2023-2025</i> (2022-06-20 § 86). Styrelsen behandlade vid fullmäktige verksamhetsplan med budget under sammanträdet 2022-06-07 § 115, där styrelsen beslutade styrelsen att föreslå fullmäktige att godkänna budgeten. Styrelsen har

			därefter inte beslutat om en internbudget för 2023.
	b) När målen för ekonomin (inkl. budget)	✗	Styrelsens verksamheter redovisar totalt ett underskott med -8,1 mnkr.
	c) Vidtagit åtgärder vid indikationer på bristande måluppfyllelse avseende ekonomi	✓	Vi kan via protokoll se att kommunstyrelsen har beslutat att verksamheter med negativa budgetavvikelser ska vidta åtgärder för att nå en ekonomi i balans.
4. Uppföljning av ekonomi	a) Följt upp ekonomin i en delårsrapport	✓	2023-06-07 § 114, april 2023-10-10 § 174, augusti Styrelsen prognostiserar enligt delårsrapporten per augusti, ett underskott med -14,6 mnkr.
	b) Följt upp ekonomin i en årsrapport	✓	Styrelsen följer upp ekonomin i årsredovisning 2023 på mötet 2024-04-09
5. Intern kontroll	a) Genomfört en riskanalys avseende verksamhet och ekonomi	✓	Internkontrollplanen innehåller en riskanalys avseende styrelsens verksamhet och ekonomi.
	b) Beslutat om en internkontrollplan	—	2023-05-09 § 106 Beslut om internkontrollplan 2023. Vi noterar att planen är fastställd senare än angivna riktlinjer. Enligt fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll (2019-02-25 § 20) ska internkontrollplanen fastställas före mars månads utgång.
	c) Följt upp internkontrollplanen	—	Enligt fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll ska resultatet av föregående års internkontrollarbete redovisas till kommunstyrelsen senast mars efterföljande år. Styrelsen har inte följt upp internkontrollplanen i mars 2024. Uppföljningen av planen planeras enligt uppgift att presenteras för styrelsen i maj 2024.
	d) Vidtagit åtgärder vid identifierade brister	ET	Se ovan.

✓ = ingen eller oväsentlig avvikelse, — = viss avvikelse, ✗ = väsentlig avvikelse, ET = Ej tillämplig

3. Sammanfattande bedömning

Vår sammanfattande bedömning utifrån vår översiktliga granskning är att kommunstyrelsen *delvis* har säkerställt att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt att den interna kontrollen *delvis* är tillräcklig. Vår bedömning grundar sig på följande:

Granskningsområde och revisionsfråga	Bedömning	Kommentar
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige bestämt? (Baseras på kontrollpunkt 1a, 1b, 1c, 2a & 2b)	Delvis	Bedömningen baseras på att det finns antagna mål för styrelsen. Dock har det inte beslutats om indikatorer för att på kunna mäta måluppfyllelsen. Styrelsen har följt upp målen i delårsrapport per augusti samt i årsredovisning. Styrelsen rapporterar i årsredovisningen att samtliga 16 inriktningsmål uppfylls. Måltvärdering för 2023 görs dock till vissa delar utifrån statistik från 2022.
Har styrelsen säkerställt att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar? (Baseras på kontrollpunkt 3a, 3b, 3c, 4a & 4b)	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen inte har antagit en internbudget samt att styrelsen redovisar ett underskott med - 8,1 mnkr för 2023.
Har styrelsen säkerställt en tillräcklig intern kontroll? (Baseras på kontrollpunkt 5a, 5b, 5c & 5d)	Delvis	Bedömningen baseras på att styrelsen utifrån riskanalys har antagit en internkontrollplan. Dock senare än vad fullmäktiges riktlinjer för intern kontroll anger. Styrelsen har inte följt upp internkontrollplanen i mars som fullmäktiges riktlinjer anger. En årlig uppföljning av planen planeras att genomföras i maj 2024.

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi styrelsen att:

- ▶ Utveckla målstyrningen och uppföljning av verksamhetsmålen
- ▶ Säkerställa att styrelsen beslutar om en internbudget
- ▶ Säkerställa att ändamålsenliga åtgärder vidtas så att verksamheten bedrivs inom givna ekonomiska ramar
- ▶ Säkerställa att internkontrollplanen upprättas och följs upp i tid som fullmäktiges riktlinjer anger

Sollefteå april 2024

Samuel Larsson
Verksamhetsrevisor

Per Stålberg
Certifierad kommunal yrkesrevisor